

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 7Co/716/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5714206401
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 02. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Katarína Beniačová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2016:5714206401.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Kataríny Beniačovej a členov senátu Mgr. Františka Dulačku a JUDr. Amálie Paulerovej v právnej veci navrhovateľa: O. N., nar. XX.X.XXXX, bytom W. H. XXX, proti odporcovi: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 807 598, o vydanie bezdôvodného obohatenia v sume 1.698,92 Eur s príslušenstvom, na odvolanie odporcu proti rozsudku Okresného súdu Martin č. k. 15C/237/2014-236 zo dňa 7. septembra 2015, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu vo výroku, ktorým bola odporcovi uložená povinnosť vydať navrhovateľovi bezdôvodné obohatenie zo zmluvy č. 5331403 zo dňa 31.07.2007 vo výške 1.479,41 Eur a vo výroku o trovách konania (výroky II. a III.), **p o t v r d z u j e .**

Výrok o čiastočnom zastavení konania (výrok I.) **z o s t á v a n e d o t k n u t ý .**

Navrhovateľovi náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom okresný súd v časti o vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 219,51 Eur na základe čiastočného späťvzatia žalobného návrhu podľa § 96 ods. 1 O.s.p. konanie zastavil (výrok I.). Vo zvyšnej časti v celom rozsahu žalobnému návrhu vyhovel a odporcovi uložil povinnosť vydať navrhovateľovi bezdôvodné obohatenie zo zmluvy č. 5331403 zo dňa 31.7.2007 vo výške 1.479,41 Eur (výrok II.).

Na základe vykonaného dokazovania mal okresný súd preukázané, že medzi účastníkmi bola dňa 31.7.2007 uzatvorená zmluva o úvere, na základe ktorej sa odporca ako veriteľ zaviazal na žiadosť navrhovateľa ako spotrebiteľa poskytnúť mu spotrebiteľský úver v hotovosti vo výške 50.000 Sk (1.659,70 eur). Navrhovateľ sa zaviazal poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť túto sumu zvýšenú o poplatok vo výške 13.000 Sk (431,52 eur). Zmluva bola podpísaná oboma účastníkmi a jej súčasťou bolo potvrdenie o prevzatí peňažných prostriedkov a Všeobecné podmienky poskytnutia úveru. V zmysle bodu 13. týchto podmienok dlžník uznáva dlžnú sumu vrátane poplatku v celej výške na základe tejto zmluvy ako svoj dlh voči veriteľovi, čo do dôvodu a výšky. Tretina poplatku predstavuje dohodnutý úrok a zvyšné dve tretiny zahŕňajú náklady na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy o úvere spolu so všetkou administratívou s tým spojenou.

Uvedenú zmluvu okresný súd vyhodnotil ako spotrebiteľský vzťah, na ktorý sa vzťahujú ustanovenia zák. č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, zák. č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, ako aj ustanovenie § 54 a nasl. Občianskeho zákonníka. Konštatoval, že úroky dohodnuté pri poskytovaní spotrebiteľského úveru predstavujú odmenu za užívanie požičanej istiny. Občiansky zákonník a iné právne predpisy výslovne neurčujú do akej výšky je možné pri spotrebiteľskom úvere dojednať úroky.

Z tejto skutočnosti však nemožno vyvodzovať, že by výška úrokov závisela len od dohody účastníkov zmluvy o spotrebiteľom úvere, nakoľko i tu platí ust. § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

V prejednávanej veci výška úrokov nebola v zmluve presne špecifikovaná, avšak z bodu 13. Všeobecných podmienok vyplynulo, že dohodnutý úrok predstavuje 1/3 zo sumy 13.000 Sk, t.j. 4.333,33 Sk, ktorá pri splatnosti v dvoch mesačných splátkach predstavuje ročnú úrokovú mieru vo výške 64,65 % a ročnú percentuálnu mieru nákladov vo výške 95,04 %. Podľa názoru okresného súdu takto dohodnutý úrok je viac ako štvornásobne vyšší ako úroky, ktoré banky žiadali za poskytnutie obdobného spotrebiteľského úveru. Z internetovej stránky NBS zistil, že priemerná úroková sadzba v mesiac júl 2007 pri spotrebiteľských úveroch so splatnosťou do jedného roka bola len 14 % ročne. Na základe týchto skutočností potom považoval dohodnutý úrok za rozporný so zásadou dobrých mravov pre jeho neúmernú výšku a mal za to, že zmluva s poukazom na ust. § 39 Občianskeho zákonníka je v tejto časti neplatná.

Ďalej konštatoval, že odporca v uzavretej zmluve medzi celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom, okrem dohodnutého úroku do poplatku zahrnul aj náklady na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy, ktoré mali tvoriť 2/3 zaplateného poplatku, t.j. 8.666,66 Sk. Požiadanie úhrady administratívneho poplatku za uzatvorenie zmluvy vyhodnotil ako neprijateľnú zmluvnú podmienku, keďže dodávateľ požaduje od spotrebiteľa splnenie finančného záväzku za plnenie, ktoré mu po materiálnej stránke nie je dodané a nie je v jeho záujme. Pri poplatku zo spotrebiteľského úveru je nevyhnutné, aby sa ním platilo skutočné plnenie, ktoré je v záujme spotrebiteľa. Odplata za úver je rozhodujúcim kvalifikačným kritériom úverovej zmluvy a pokiaľ dohoda o odplate je neplatná, tak úverová zmluva stráca svoje opodstatnenie ako celok. Okresný súd prejudiciálne uzavrel, že zmluva o spotrebiteľskom úvere je neplatná nielen v časti týkajúcej sa úrokov a poplatkov, ale aj ako celok. V danom prípade sa dôvod neplatnosti týkal jeho podstatnej zložky, právny úkon je neplatný v celom rozsahu pre neprimeranú výšku odplaty.

Z dôvodu neplatnosti právneho úkonu navrhovateľovi vzniklo právo na vydanie bezdôvodného obohatenia v zmysle § 451 Občianskeho zákonníka. Okresný súd mal preukázané, že navrhovateľ na základe spornej zmluvy uhradil odporcovi celkovo sumu 3.139,11 Eur, hoci reálne mu bola poskytnutá čiastka vo výške 1.659,70 Eur. Nárok navrhovateľa na vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 1.479,41 eur považoval preto za opodstatnený.

O trovách konania prvostupňový súd rozhodol s poukazom na ust. § 142 ods. 1 O.s.p. Úspechu navrhovateľa predstavoval 87 %, neúspech 13 % a čistý úspech 74 %. V tomto rozsahu mal navrhovateľ právo na náhradu trov konania, ktoré si však neuplatnil, preto mu okresný súd ich náhradu nepriznal (výrok III.).

Proti tomuto rozsudku do výroku, ktorým bolo žalobnému návrhu vyhovené, podal odvolanie odporca, ktorý sa domáhal jeho zmeny tak, že nárok navrhovateľa bude v celom rozsahu zamietnutý, alternatívne žiadal v napadnutom výroku rozsudok okresného súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie. Uviedol, že zmluvu o úvere nie je možné považovať za zmluvu o spotrebiteľskom úvere, pretože sa na ňu nevzťahujú ustanovenia § 258/2001 Z.z., ktorých aplikáciu vylučuje § 1 ods. 2 písm. f/ tohto právneho predpisu. Okresný súd svoje tvrdenie, že ide o spotrebiteľa nijako neodôvodnil a neuviedol dôkazy, ktorými sa pri svojom rozhodnutí riadil. Dlžník podľa svojich zmluvných vyhlásení z vlastnej vôle vstúpil do zmluvného vzťahu za účelom poskytnutia peňažných prostriedkov na výkon zamestnania a toto vyhlásenie potvrdil aj svojim podpisom. Z tohto dôvodu nemôže mať status spotrebiteľa. Ďalej uviedol, že navrhovateľ bol v konaní o plnení zo zmluvy o úvere zaviazaný právoplatným a vykonateľným rozsudkom Stáleho rozhodcovského súdu spoločnosti Slovenská rozhodcovská, a.s. zo dňa 10.6.2008, preto ide o taký nedostatok podmienky konania, pre ktorý nemožno vec prejednať, ale treba konanie zastaviť.

Navrhovateľ vo vyjadrení k odvolaniu odporcu žiadal rozhodnutie ako vecne správne potvrdiť. Odvolanie odporcu označil za účelové a tendenčné, ktoré neobsahuje nijaké právne argumenty a dôvody, ktoré by boli spôsobilé relevantne zvrátiť napadnuté rozhodnutie.

Krajský súd ako súd odvolací (§ 10 ods.1 O.s.p.), preskúmal vec v rozsahu vymedzenom v ust. § 212 ods. 1 O.s.p. a bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p. za súčasnej aplikácie § 156 ods. 3 O.s.p.), rozsudok okresného súdu v celom rozsahu ako vecne správny podľa § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil.

Možno prisvedčiť odvolateľovi, že § 1 ods. 2 písm. f/ zák. č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení platnom a účinnom do 31.12.2007 uvádzal, že sa tento zákon nevzťahuje na zmluvy, na ktorých základe sa vyžaduje, že spotrebiteľ úver splatí v lehote nepresahujúcej 3 mesiace alebo maximálne štyrmi splátkami v lehote nepresahujúcej 12 mesiacov. Táto skutočnosť však nič nemení na tom, že predmetnou zmluvou o úvere zo dňa 31.7.2007 uzatvorenou medzi účastníkmi konania bol medzi nimi založený spotrebiteľský vzťah. Okresný súd v odôvodnení napadnutého rozhodnutia konštatoval, na základe akých skutočností dospel k tomuto záveru. Poukázal na to, že navrhovateľovi bol poskytnutý úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania a podnikania. Naopak, na strane odporcu z výpisu obchodného registra mal jednoznačne preukázané, že ten ako podnikateľ poskytuje služby tým, že poskytuje úvery. Je pravdou, že okresný súd navrhovateľa ako spotrebiteľa definoval poukazujúc na zákon č. 258/2001 Z.z., no zároveň vychádzal aj z ustanovení Občianskeho zákonníka, ktoré upravujú spotrebiteľské vzťahy vzniknuté na základe spotrebiteľských zmlúv.

Odporca v odvolaní uviedol, že úver bol poskytnutý navrhovateľovi na výkon jeho zamestnania. Uvedená skutočnosť však z vykonaného dokazovania nevyplýva. Odporca bližšie nekonkretizuje na základe čoho, z akých dôkazov by malo byť toto jeho tvrdenie preukázané, resp. ktoré konkrétne dôkazy okresný súd mal vyhodnotiť nesprávne a z ktorých by malo byť zrejme, že ide o úver poskytnutý na výkon zamestnania navrhovateľa.

Odporca ďalej namietal existenciu nedostatku podmienky konania a to, že o predmetnom nároku bolo už právoplatne rozhodnuté rozhodcovským rozsudkom.

Krajský súd po preskúmaní veci dospel k záveru, že uvedená odvolacia námietka odporcu nie je opodstatnená. Navrhovateľ už v podanom návrhu poukázal na skutočnosť, že uznesením Okresného súdu Martin zo dňa 28.12.2012 č.k. 17Er/4224/2008-35 v spojení s uznesením Krajského súdu v Žiline zo dňa 28.2.2014 č.k. 8CoE/7/2014-76 bolo rozhodnuté, že exekúcia, ktorá mala prebehnúť na základe uvedeného rozhodcovského rozsudku bola vyhlásená za neprípustnú a zastavená, nakoľko exekučný titul bol vydaný v rozpore so zákonom, na základe neprijateľnej rozhodcovskej doložky.

Treba konštatovať, že vzhľadom na zásadu prejudiciality vyplývajúcu z ustanovenia § 135 ods. 2 O.s.p., ako aj zásadu viazanosti súdu právoplatnými rozhodnutiami vydanými v inom konaní podľa § 159 ods. 2 O.s.p. je potrebné rešpektovať uvedené právoplatné rozhodnutia vydané v exekučnom konaní, ktoré riešili otázku právoplatnosti z rozhodcovského rozsudku, ktorá je zároveň prejudiciálnou otázkou v súvislosti s riešením daného prípadu. Týmto rozhodnutím bolo záväzne vyriešené, že rozhodcovský súd postupoval nezákonne a nebol oprávnený na vydanie uvedeného rozhodcovského rozsudku. Nebolo tak možné ani v prejednávanej veci prihliadať na to, že o predmete konania už bolo právoplatne rozhodnuté, ktorá skutočnosť by bránila prejednávaniu a rozhodnutiu navrhovateľom uplatneného žalovaného nároku.

Okrem toho treba zdôrazniť, že okresný súd vyhovel žalobnému návrhu z dôvodu, že zmluvu o úveru uzavretú medzi účastníkmi považoval za absolútne neplatný právny úkon v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka. Odporca správnosť týchto záverov okresného súdu v odvolaní nenamietal. Neuviedol žiadne konkrétne skutočnosti, ktorými by rozporoval správnosť týchto záverov okresného súdu, resp. neuviedol žiadnu protiargumentáciu v súvislosti so skutočnosťami, na ktorých prvostupňový súd postavil svoje rozhodnutie. Keďže krajský súd je viazaný nielen rozsahom, ale aj dôvodmi podaného odvolania, nemal dôvod posudzovať správnosť týchto záverov okresného súdu, pre ktoré žalobnému návrhu vyhovel.

Na základe uvedených skutočností krajský súd rozsudok okresného súdu v napadnutom výroku ako vecne správny potvrdil.

Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v senáte v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie **n i e j e** prípustné.